

**Conferința științifică națională
„PROMOVAREA VALORILOR NAȚIONALE
PRIN LIMBĂ, LITERATURĂ ȘI ISTORIE”**

PROGRAM

Ședința în plen

Marti, 13 noiembrie 2012

10.00-12.00, Academia de Științe a Moldovei, (bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, nr. 1, sala 408)

12.00-13.00 – Pauză de cafea

Ședințe pe secții

Marti, 13 noiembrie 2012

13.00-17.00, Academia de Științe a Moldovei, (bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, nr. 1, sala 408)

* *Secția „Particularitățile relațiilor interetnice în diferite perioade istorice în spațiul Țării Moldovei”*

Miercuri, 14 noiembrie 2012

Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău
(str. Ion Creangă, nr. 1)

11.30-12.00, *Înregistrarea participanților* (blocul nr. 1, auditoriul 101)

12.00-17.00, *Lucrările conferinței*

**Secția „Textul literar ca sursă de cunoaștere a culturii unui popor”* – blocul nr. 1, auditoriul 101

**Secția „Filologia etnică ca sursă de cunoaștere a culturii unui popor”* – blocul nr. 2, Sala Senatului

**Secția „Promovarea valorilor naționale în procesul didactic”* – blocul nr. 1, auditoriul 205

14.30-15.00 – Pauză de cafea

Marti, 13 noiembrie 2012, 10.00-12.00, AȘM, sala 408,

ȘEDINȚA ÎN PLEN

Moderator: dr. Silviu TABAC

Cuvinte de salut:

Dr. hab. Mariana ȘLAPAC, vicepreședinte al AȘM

Dr. Nicolae CHICUȘ, rectorul Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă” din Chișinău

Dr. Svetlana PROCOP, directorul Centrului de Etnologie al Institutului Patrimoniului Cultural al AȘM

Comunicări:

Dr. Petru BUTUC (UPSC)

Română literară, expresie a continuității istorice naționale

Dr. Ludmila BEJENARU (Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, România)

Plurilingvismul – un element central al proiectului European

Dr. Victor DAMIAN (IPC)

Участие евреев Речи Посполитой в формировании еврейской общины Молдавского княжества (II половина XVI в. – I половина XVII в.)

[Participarea diasporei evreiești din Republica Nobiliară Polono-Lituaniană în formarea comunității evreiești din Țara Moldovei (a II-a jumătate a sec. XVI – I-a jumătate a sec. XVII)]

Dr. Ana BOLUCENCOVA (UPSC)

Старообрядческие общины Молдовы как способ сохранения духовных ценностей древлеправославной веры

[Comunitățile de lipoveni din Moldova ca mijloc de menținere a valorilor spirituale ale credinței creștine de rit vechi]

Anna SKOWRONEK (Universitatea „Adam Mickiewicz” din Poznań, Polonia)

Национальные традиции поляков в Бессарабии (XIX в.)

[Cultivarea tradițiilor naționale ale polonezilor în Basarabia secolului al XIX-lea]

Dr. Evdochia SOROCEANU (IPC)

Общие элементы в календарной обрядности гагаузов, болгар и молдаван

[Elemente generale în obiceiurile calendaristice ale găgăuzilor, bulgarilor și moldovenilor]

Marti, 13 noiembrie 2012, 13.00-17.00, ASM, sala 408

**SECȚIA „PARTICULARITĂȚILE RELAȚIILOR
INTERETNICE ÎN DIFERITE PERIOADE ISTORICE
ÎN SPAȚIUL ȚĂRII MOLDOVEI”**

Moderatori: dr. Victor DAMIAN, dr. Lilia ZABOLOTNAIA

Eugen CERNENCHI (Institutul de Istorie, Stat și Drept al AȘM)
*Elemente etnice indigene în cancelaria domnească a
Țării Moldovei (sec. XV-XVIII)*

Dr. Lilia ZABOLOTNAIA (Institutul de Istorie, Stat și Drept al AȘM)
*Польские документы о польско-молдавских брачных
связях (XVII в.)*
*[Documentele poloneze cu privire la relațiile matrimoniale
polono-moldovenești (sec. XVII)]*

Silvia BARCARU (UPSC)
*Rolul educațional și cultural al femeii în familia
medievală moldovenească*

Dr. Evgheni BRIC (IPC)
*Этнодемографические особенности проживания
евреев на территории Пруто-Днестровского
междуречья в XVII-XIX вв.*
*[Particularități etnodemografice ale locuirii comunității
evreiești în teritoriul pruto-nistean în sec. XVII-XIX]*

Dr. Sergiu BACALOV (Institutul de Istorie, Stat și Drept al AȘM)
*Aspecte referitoare la activitatea lazilor în Țara
Moldovei (sec. XVII-XIX)*

Dr. Andrei EMILCIUC (Muzeul Național de Arheologie și
Istorie a Moldovei)
*Circulația publicațiilor poloneze în Basarabia (1812-
1862)*

Veronica MELINTI (UPSC)
*Aspecte etnice și lingvistice în funcționarea instituțiilor
administrative locale din orașul Chișinău (1817-1828)*

- Dr. Alina FELEA (Institutul de Istorie, Stat și Drept al AȘM)
Considerații asupra căsătoriilor mixte în Basarabia în prima jumătate a secolului al XIX-lea
- Dr. Natalia ABACUMOVA-ZABUNOVA (IPC)
Старообрядческое село Кунича: история происхождения топонима в контексте межнациональных контактов на территории Молдовы
[Satul lipovenesc Cunicia: etimologia toponimului în contextul relațiilor interetnice pe teritoriul Moldovei]
- Dr. Constantin ȘIȘCAN (IPC)
Сказка как хранитель культурных традиций народа (на примере молдавских сказок)
[Povestea ca purtător al tradițiilor culturale ale poporului (pe exemplul poveștilor moldovenești)]
- Natalia IURCENCO (IPC)
Образцовые проекты храмов различных конфессий в культовом зодчестве Кишинева XIX – начала XX вв.
[Proiecte-model de locașuri sfinte de diferite confesiuni în arhitectura de cult a sec. XIX – începutul sec. XX din Chișinău]
- Petru LEURDA, Livia LUNGU (UPSC)
Referințe periodice privind unele modalități de petrecere a timpului liber în RSS Moldovenească în anii 1950
- Nadejda SCOBIOALĂ (UPSC)
Publicațiile social-culturale din RSS Moldovenească ca mesager al valorilor sistemului sovietic din anii '50-70 ai sec. XX
- Sergiu CATARAGA, Ina BABARU (UPSC)
Cimitirele și monumentele militare din Republica Moldova ca parte componentă a patrimoniului cultural național

Discuții

Mercuri, 14 noiembrie 2012, 12.00-17.00,
UPSC, blocul nr. 1, auditoriul 101

**SECȚIA „TEXTUL LITERAR CA SURSĂ DE
 CUNOAȘTERE A CULTURII UNUI POPOR”**

Moderatori: dr. Petru BUTUC, dr. Liubovi COLESNIC

Dr. Liubovi COLESNIC (UPSC)

Картина повседневной жизни русской усадьбы как отражение духовных ценностей народа (на примере произведений Льва Толстого)

[Imaginea conacului rus ca reflectare a valorilor spirituale naționale (în baza operei lui Lev Tolstoi)]

Dr. Tatiana BUTNARU (Universitatea de Stat din Tiraspol, Chișinău)

Literatura și folclorul în relații de sistem: abordări interdisciplinare

Dr. Gabriela TOPOR (UPSC)

Семья как духовная ценность в произведениях русских писателей XIX века

[Familia ca valoare spirituală în operele scriitorilor ruși din secolul al XIX-lea]

Dr. Elena RAȚEEVA (Universitatea „Școala Antropologica Superioară”, Chișinău)

Структура быта и пафос повседневности болгар-переселенцев в рассказах Мишо Хаджийского

[Structura și patosul vieții cotidiene a coloniștilor bulgari în poveștile lui Mișo Hadjiiski]

Dr. Jozefina CUȘNIR (IPC)

Бештовские константы гуманизации мифа, выявленные при исследовании хасидских историй, в книге «Зона» Сергея Довлатова

[Constantele lui Beșt de umanizare a mitului, identificate în procesul studierii povestirilor hasidice, în cartea „Zona” de Serghei Dovlatov]

Natalia COCIERU (Universitatea de Stat din Tiraspol, Chişinău)

Le transfert des connotations culturelles dans la traduction

[Transferul conotațiilor culturale în procesul traducerii]

Irina IJBOLDINA (IPC)

Русская литература Бессарабии как источник познания самобытности бессарабской культуры

[Literatura rusă din Basarabia ca sursă de cunoaştere a identității culturale autohtone]

Veaceslav DOLGOV (Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălţi)

Феномен юродства как часть духовной культуры русского народа в художественной рецепции Людмилы Улицкой (на материале пьесы «Семеро святых из деревни Брюхо»)

[Fenomenul „omului sărac cu duhul” ca element al culturii spirituale a poporului rus în viziunea artistică a Ludmillei Ulişkaia (în baza piesei „Cei şapte sfinţi din satul Briuho”)]

Violeta DUMITRAŞCO (UPSC)

Criza identității naționale în romanul „Hronicul găinarilor” de Aureliu Busuioc

Maria MODÎLINA (Universitatea de Stat din Tiraspol, Chişinău)

Концепт дороги в произведении Михаила Садовяну «Секира» („Baltagul”) как отражение сложного процесса национальной самоидентификации

[Conceptul drumului în romanul lui Mihail Sadoveanu „Baltagul” ca reflectare a procesului complex de autoidentificare națională]

Veronica DUMITRAŞCO (UPSC)

Romanul „Goana după vânt” de Lidia Istrati: tipologia personajului

Discuții

Miercuri, 14 noiembrie 2012, 12.00-17.00,
UPSC, blocul nr. 2, Sala Senatului

**SECȚIA „FILOLOGIA ETNICĂ CA SURSĂ DE
 CUNOAȘTERE A CULTURII UNUI POPOR”**

Moderatori: dr. hab. Irina IONOVA, dr. Irina ȘIHOVA

Dr. Tatiana MLECICO (Universitatea Slavonă, Chișinău)

Лингвистические меньшинства: европейский опыт для постсоветского пространства (Европейская Хартия региональных языков и языков в СНГ и странах Балтии)

[Minoritățile lingvistice: experiența europeană pentru spațiul postsovietic (Carta europeană a limbilor regionale și a limbilor din CSI și Țările Baltice)]

Dr. hab. Vladimir ANIKIN (Institutul Integrare Europeană și Științe Politice al AȘM)

Полилингвизм как средство межэтнического общения еврейского населения Бессарабии (XIX в.)

[Polilingvismul ca mijloc de comunicare interetnică a populației evreiești din Basarabia (sec. XIX)]

Dr. hab. Irina IONOVA (Universitatea Slavonă, Chișinău)

Патронимы в структуре имени: этнокультурная самоидентификация личности в условиях поликультурного социума Республики Молдова

[Patronimele în structura numelui: autoindentificarea etno-culturală a personalității în condițiile mediului policultural în Republica Moldova]

Dr. Galina COCIAROVA (Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice)

Многоязычие литературной основы опер и камерных вокальных сочинений Златы Ткач

[Polilingvismul bazei literare a operelor și a compozițiilor de cameră vocale ale Zlatei Tcaci]

Dr. Ecaterina COJUHARI (IPC)

*Восточнороманские заимствования в украинских
говорах севера Республики Молдова.*

*[Împrumuturile est-romanice în graiurile ucrainene din
nordul Republicii Moldova]*

Dr. Olga ȘIȘCANU-BOZ (UPSC)

*Evoluția categoriilor gramaticale latinești în limba
română și în alte limbi neolatine*

Dr. Irina ȘIHOVA (IPC)

Couleur locale в бессарабской поэзии на идиш

Couleur locale în poezia basarabeană în idiș

Dr. Liudmila RUDNEVA (Universitatea Slavonă, Chișinău)

*Межкультурные связи на уровне лексики
(жаргонизмы в речи кишиневских автомобилистов)*

*[Relații interculturale la nivel de vocabular (elementele de
jargon în limbajul automobiliștilor din Chișinău)]*

Nadejda DAMIAN (UPSC)

*Румынско-русский диалог культур в переводах
произведений румынских и молдавских авторов на
русский язык Лилии Долгошевой ('60-80 гг. XX вв.)*

*[Dialogul român-rus al culturilor în traduceriile operelor
autorilor români și moldoveni în limba rusă, realizate de
Lilia Dolgoșeva (anii '60-80 ai sec. XX)]*

Liuba CIBOTARU (UPSC)

*Promovarea valorilor naționale prin intermediul liricii
lui Grigore Vieru*

Discuții

Miercuri, 14 noiembrie 2012, 12.00-17.00,
UPSC, blocul nr. 1, auditoriul 205

**SECȚIA „PROMOVAREA VALORILOR NAȚIONALE
 ÎN PROCESUL DIDACTIC”**

Moderatori: dr. Angela LISNIC, dr. Olga COSOVAN

Dr. Alexandra BARBĂNEAGRĂ (UPSC)

Abordarea interculturală a procesului didactic

Dr. Liudmila DEMCENCO (Universitatea Pedagogică de Stat
 „Taras Șevcenko” din Tiraspol)

*Воспитание православных ценностей на уроках
 русского языка в начальной школе*

*[Formarea valorilor creștine la lecțiile de limba rusă în
 învățământul primar]*

Dr. hab. Eugen CERTAN (UPSC)

*Promovarea valorilor naționale în procesul predării
 istoriei universală moderne*

Dr. Tatiana CARTALEANU (UPSC)

Basmul popular prin prisma analizei semiotice

Dr. Victor COJUHARI (IPC)

*Взаимодействие украинской и молдавской культур в
 куррикулуме по предмету «История, культура и
 традиции украинского народа»*

*[Interacțiunea culturilor moldovenească și ucraineană în
 curriculumul disciplinei „Istoria, cultura și tradițiile
 poporului ucrainean”]*

Dr. Angela LISNIC, Sofia ARSENI (UPSC)

*Valorile naționale formate prin intermediul
 documentelor de epocă în discursul istoric didactic
 contemporan*

Dr. Liliana CONDRATICOVA (IPC)

*Valorile naționale în procesul de instruire al bijutierilor
 și designerilor în instituțiile de învățământ artistic din
 Republica Moldova*

Dr. Vera TUDOSE (Universitatea Slavonă, Chișinău)

Компаративизм как один из методов исследования национальных ценностей в современной филологии
 [Comparativismul ca metodă de studiere a valorilor naționale în filologia modernă]

Dr. Liuba PETRENCO (UPSC)

Formarea competențelor interculturale prin frazeologismele românești

Dr. Ala MASLOVA (Universitatea Pedagogică de Stat „Taras Șevcenko” din Tiraspol)

Преподавание культуры делового общения в поликультурной среде
 [Predarea culturii comunicării de afaceri în mediul policultural]

Dr. Aliona ZGARDAN (UPSC), Tatiana OXANII (Liceul Teoretic „Vasile Vasilache”, Chișinău)

Competența de comunicare în contextual valorilor naționale românești

Dr. Olga COSOVAN (UPSC)

Formarea competențelor culturale prin studiul legendei și a mitului

Dr. Natalia SPORIȘ (Universitatea de Stat din Moldova)

Национальное и универсальное в художественном сознании модернизма (методические аспекты преподавания курса „Мировая литература XX века”)
 [Național și universal în concepția artistică a modernismului (aspecte metodice în predarea cursului „Literatura universală, sec. XX”)]

Dr. Valentina CARCEA (UPSC)

Исторический комментарий как аспект лингвострановедения в преподавании литературы (на материале произведений А. С. Пушкина)
 [Comentariul istoric în calitate de aspect al lingvoculturologiei geografice la lecțiile de literatură rusă (în baza operei lui A. S. Pușkin)]

Svetlana KLIMINA (Liceul Tehnologic ORT "B.Z. Herțli", Chișinău)

Формирование еврейской идентичности в лицах с этнокультурным еврейским компонентом образования в Республике Молдова (на примере лицеев города Кишинэу)

[Formarea identității evreiești în liceele cu componentă educațională etno-culturală evreiască din Republica Moldova (exemplul liceelor din orașul Chișinău)]

Lilia GĂLUȘCĂ (UPSC)

Promovarea culturii și civilizației românești la orele de limbă română în grupele alolingve

Irina ȚVIC (UPSC)

Модернизация литературного образования в аспекте межкультурной коммуникации на основе изучения художественного произведения как источника и транслятора культурных знаний о народе

[Modernizarea educației literare din punctul de vedere al comunicării interculturale în baza studierii operei artistice în calitate de sursă și translator al cunoștințelor culturale despre popor]

Marina GORȘCOVA (UPSC)

Текст как средство формирования национально-культурной компетенции у студентов-иностранцев
[Textul ca mijloc de formare a competenței național-culturale la studenții străini]

Discuții

Totalurile conferinței

Comitetul organizatoric

Institutul Patrimoniului Cultural

Dr. Victor DAMIAN
Dr. Irina ȘIHOVA
Dr. conf. Silviu TABAC

***Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”
din Chișinău***

Dr. conf. Gabriela TOPOR
Dr. conf. Liuba PETRENCO
Dr. conf. Angela LISNIC
L. s. Nadejda DAMIAN
L. s. Lilia GĂLUȘCĂ